

ψές, ή Τήνος ητύχησαν να δεχθού την καλλιτέχνηδα, ή τις ένεπνεύσθη και εκείθεν πλήρεις κάλλους εικόνας. Το «Ψάρισμα» είναι από τα ωραιότερα έργα της εκθέσεώς της. Με το άπαλόν χρώμα είναι μάλλον ποίημα ή εικών. Τα «Χωρισόσητα» και ή «Αγγυραρόκηπος» δεικνύουν μελέτην τοῦ φωτός αξιοζήλευτον. Καμμία μονοτονία εις τα έργα της δ. Λασκαρίδου. Η «Χρυσή νήσος» με το άεθρονον κίτρινον διαθέτει ευάρεστως, όσον και το «Πρό της καταγιγδοσ», το πεθιμμένον εκείνο χρώμα της επικρεμαμένης θεύλλης. Ο «Καταρράκτης της Αιδηψού» είναι άρμονικός, όσον και ή «Φθινοπωρινή πνοή», μία σπουδή πλήρης δυνάμειω, έργον το όποιον δέν είναι ή μία πνοή θρηρ:ί τις έτι ό άνεμοσ ώθει τον χρωστήρα της καλλιτέχνηδос, ή τις απέδωκε όλον το φευγαλέον τοῦ στραβίλου εις της όλίγης πινελίης της, εις τας γραμμάς τας άβ.θαίξας, αλλά και χαρακτηρηστικάς.

Η «Πηγή της λήθης», το «Βορειαδάκι», μ' όλην των την απλότητα εκφράζουν κάποιαν βαθύτητα αισθήματος. Το «Μέγα ρεύμα της Πορταριάς», ή «Αποψίς του Πόρου» συνδυάζουν την πιστότητα της άπειμονίσεωσ με της τέχνης τας άξιώσεισ. Η δ. Λασκαρίδου γνωρίζει να εκλέγη τα τοπειά, αλλά γνωρίζει και να τα αισθάνεται και έτι περισσότερον προσπαθει να τα άποτυπώνη, χωρίς το γλυκὺ μυστικόν τοῦ Έλλ. φωτός να χάνη ούτε άκτίνα.

Ο θεατής τῶν έργων της δέν είναι δυνατόν ή να σταματήσει επί πολὺ εις δύο πίνακας: Της «Σελήνης τα φίλιά», και την «Νυκτερινήν φαντασίαν». Οι δύο αυτοί πίνακες με το έξόχου μαγείας φώς της σελήνης είναι δύο μουσικαί έμπνεύσεισ, είναι δύο πίνακες, οι όποιοι όμιλοῦν, άντι με τόνους, με χρώματα. Η τέχνη της δ. Λασκαρίδου είναι μουσική εν τη ζωγραφικῃ. Αν έντεινη τις την προσοχήν δέν είναι δύσκολον να διακρίνη πλανωμένους μουσικούς ήχους επάνω εις τας λεπτοτάτας και άρμονικάς φωτοσκιάσεισ.

Εν τη άνογραφία δέν υπολείπεται ή καλλιτέχνης. Τα «Άνθη για τη γιορτή της» είναι φυσικώτατα, και εις την προσωπογραφίαν δέ διδει πολλάς έλπίδας ευδοκιμήσεωσ. Η «Γραία Πλακιώτισσα» έχει γραμμάς δυνατάσ. Αλλά και ή θάλασσα δέν απέκρυψε τα μυστικά της από τα διερευνητικά μάτια της καλλιτέχνηδос. Το «Κόττερο» και ή «Βάρκα στ' άερογάλι» είναι θελκτικά.

Η δ. Λασκαρίδου άπέρχεται προσεχώς εις Παρισίους. Εκεί άλλοι όρίζοντες θα διανοιγούν πρό τῶν όφθαλμῶν της. Αλλ' ή καλλιτέχνης, ή τόσον πολὺ έμπνευσθεΐσα υπό τον ούρανόν της Έλλάδος, ή ζήτησα με την πνοή της Έλλ. άτμοσφαιράσ, είμαι βέβαιος ότι ήγήγορα θα νόσταλγήση την Έλληνικήν της τέχνην.

ΔΑΦΝΙΣ

◀ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΑΥΡΙΟ ▶

ΚΙΝΗΤΗ, με τα μάτια καρφωμένα στο μικρό λείψανο, που ξαπλωμένο ήτανε στο κρεβατάκι άπάνου, ούτε πνοή έβγαζε ή βαρυσμύνη μάνα. Βυθισμένη στην λύπη

που επλάκωνε την καρδιά της, λές και άλλο κόσμος δέν είχε παρά το άψυχο νεκρό κορμί. Αυτό είχε γλυκειά της άνάσασι· αυτό μονάχο της χρυσό καμάρι. Και το πρόσεχε—το στόλιζε άδιάκοπα· ποτε έναν άνθό τούθαζε στο μέτωπο, ποτε ένα φύλλο από τριαντάφυλλο στο χέρι, στα κίτρινά του άχνά δάχτυλα ένα θερμό φιλί, και για όρσοιά όσα εκυλούσανε στα μάγουλά της μαύρα δάκρυα! Άτέλειωτα αυτά, έπρομήθευε τοῦ στεναγμού το φουσκαμένο κύμα.

Έγελοῦσε ώσ τόσο της γειτονιάσ ή άσυλόγιστη νεϊότη, και άντιλαλούσανε γέλοια και

λόγια χαρωπά· χαρά στη μάνα που άγκάλιαζε το παιδί της γελαστό· που άκουε τα περίεργα και πικραλά του λόγια.

Όπως το άπονο μικρό πλούσιο άγόρι δείχνει καμμιά φορά με υπερηφάνεια σε φτωχό συνομήλικό της πρωτοχρονιάσ τ' άφθονα δώρα και ριζοβολάει στη μικρή άθώα καρδιά του φθόνου το γινάτι, παρόμοια ή καλόκαρδη ευτυχισμένη, που κράζει με τρυφερής αγάπης τόνο τ' όλοζώντανο μικρό της, ριχνει φαρμακερή σαΐτα στα φυλλοκάρδια της χαροκαμένησ, που άψυχο έχει μπροστά της και όκίνητο λείψανο πολυχαπημένο.

Άλλοίμονο στη Μάνα, που προσμένει από ώρα σε ώρα να ρθούν να σηκώσουν το πεθαμένο της παιδί! σπλάχνα γλυκά που ξεριζώνει και στη θέσι τους άφίνει μοναχή παρηγοριά της θρησκείας ή δύναμι! Πόσα δέν έταξε στην Παρθένα πλούσια τροπάρια ή δύστυχη, καθώς του χάρου ή λαχτάρα έδερνε την καρδιά της Πόσες φορές δέν έσήκωσε τα δακρυσμένα μάτια και με πόνο έπρόβαλε τα τρυφερά τα στήθη ή νέα χαριτωμένη γλυκειά μητέρα για

νά μὴ ἴδῃ νὰ σβύσῃ τὸ ἀθῶο τοῦ μικροῦ τῆς χαμογέλιο. "Ὅλα ἀνώφελα· περιττὴ κάθε τῆς δέησι. Ὁ κουφὸς καὶ ἀσπλαχνὸς χάρος αὐτὴν ἔχει ἀρεστὴ διασκέδασι του—νὰ ξεσχίζῃ καρδιὰς καὶ ἀπ' αὐτὲς νὰ βγάζῃ ἀπελπισία καὶ τρόμο.

Χρόνια τώρα 'περάσανε' ἡ πένθιμες μέρες λησμονηθῆκαν—μία μοναχὴ ἔλαφρὰ ἐνθύμησι κᾶπου κᾶπου ἄν σὺν γένο, ποῦ ἄκαιρα σέρνει ὁ ἀγέρας σὲ καταγάλαζο οὐρανὸ, ἔφερεν στὴ μέση τὸ ὄνομα τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, ποῦ βαθυὰ στὸ χῶμα λυωμένο μιὰ πέτρα μονάχη στὸν κόσμον πάντα ἔχει καὶ ἀπάνου σ' αὐτὴ διαβάζεται σαλισμένο τ' ὄνομά του, ἄν ἐνθύμησι περασμένης ζωῆς ὅπως σὲ τοῖχο παμπάλαιο φαίνεται κᾶμιὰ φορὰ νὰ ξεφυτρώῃ σκουριασμένο κεφάλι βυθιὰ χτυπημένου καρφιοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐκρεμότανε σὲ ἄλλαις μακρυσμένες μέρες κᾶποια εἰκόνα ποῦ διατηροῦσε ὀλοζώντανη τὴν μορφή προσώπου σεβαστοῦ καὶ ἀγαπημένου! Αὐτὴ ἴναι ἡ τύχη ἀπὸ τ' ἀνθρώπινα—ἀλλάζουνε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τὰ ἐπεισόδια καὶ μεταμορφώνονται διὰ δοχικὰ, ὅπως εἰς τὰ θέατρα ἡ σκηνὴ ποῦ τώρα σὲ φέρνει στὸ γέλιο, ἀργότερα σὲ θλίβει καὶ σὲ καταπονεῖ. Στὸ σπῆτι ποῦ ἔκλαιγε χθὲς παιδί νεκρὸ ἀπελπισμένη μάνα, σήμερα ὀλόλαμπρη ἀπὸ χαρὰ αὐτὴ ἡ ἴδια μάνα παντρεύει μ' ὀμορφονεῖο περήφανη μοναχοκόρη.

Οἱ χρόνοι, ποῦ ἀσπρομαλιάζουνε, ἀσημῶσανε καὶ τὴ μαύρη τῆς πλούσιου κόμη. Ἄλλα καινούργια νειάτα—ὄριμες ὀμορφιές, ποῦ ἀλλάζουνε μαζὺ μὲ τὰ χρόνια· διότι κάθε ἄνοιξι φέρνει ὅμοια τὰ λουλούδια, ταῖς ἴδιες πάντα κελλονεὲς ὁ ἥλιος ζωογονεῖ· ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου ἡ μορφή ἀκτάπαυστα χαλάει—ἡ ψυχὴ ἀθάνατη ἂν ἦνε, δὲν δείχνει στὸ μάτι τὴν θωριά της· τὸ σῶμα ὅμως, ποῦ περιχλεισμένη τὴν ἔχει, σαρώνει, σωριάζει καὶ χάνει ταῖς χάρες του· ἡ

ἀτίμητη νειότη τόσο μόνο βαστάει, ὅσο καὶ τὰ ἔλαφρότερα λουλούδια· χαλάει τοῦ ἀνθρώπου ἡ καλλονὴ καὶ σὲ κᾶθε του πάτημα πάει ἀνώφελα καὶ αὐτὸς χωρὶς νὰ τὸ νοῆ ὀλημερὲς στὸν τάφο.

Ἡ φρόνιμη ἡλικιωμένη γυναῖκα, ποῦ σήμερα γιορτάζει τῆς κόρης τὸν γάμο, εἶναι ἡ ἴδια αὐτὴ ἡ ἀπαρηγόρητη νυφοῦλα ποῦ τώρα χρόνια, ὅπως εἶπαμε, πολλὰ, ἔκλαιγε τὸ μικρὸ τῆς νεκρὸ παιδάκι. Πόσο ἔχει ἀλλάξει! ἔγινε μητέρα νοικοκυρὰ ἡ πανώριτι νύφη—καὶ τὸ δάκρυ τῆς νέας καρδιᾶς εἶνε τώρα φρόνιμος χαρὰς ξεχείλισμα. Ἡ σεβαστὴ δέσποινα ἓν μόνον ποθεῖ, νὰ κινουρίση στὰ γόνατά της τῆς κόρης τὰ χρυσὰ ἀγγελουδία. Ἐσβυσαν τὰ ὄνειρα τὰ περασμένα, καινούριες θημποφέγγουνε ἐλπίδες—ἄλλοι ἔξεφύτρωσαν πόθοι—ἄλλα σχέδια—στὸν ἴδιο Θεὸ ἄλλη δέησι· ἄλλα τάματα στὴν ἀγια τὴν Παρθέναν.

Ἐφόρεσε ὁ Πικπικὸς τὰ ὄραϊα χρυσὰ του ἀμφι καὶ τὸ νέο ἀντρόγυνο βλογαίει—ἀντιλαλοῦν τὰ σήμαντρα τῆς ἐκκλησιαῆς καὶ ἀρμονικὴ ἡ λειτουργία ἄν θυμιάμα ἀνεβαίνει στοῦ Ἀπλάστου τὸν θρόνον, μαζὺ μὲ τὴν δέησι τὴν ταπεινὴ τῆς μάνας, ποῦ ἄλλο δὲν ἀποζητᾶει παρὰ νὰ ἴδῃ εὐτυχισμένη τὴν καλὴ τῆς θυγατέρα, ποῦ πρᾶξιδίδει ἀγνὴ καὶ ἀθῶα σὲ ξένα χέρια.

Τὸ μυστήριον ἐτελείωσε—οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι φιλοῦν τὰ στέφανα—ἡ χρὰ ἄν δροσόλουστο ἀγεράκι, δίνει ζωὴ στὸ παρθενικὸ πρόσωπο ποῦ κλίνει κουρασμένο στὰ μητρικὰ τὰ στήθη. Γελάει καὶ δακρύζει ἡ μακαρισμένη μητέρα, ἀλλ' ὅπως κάνει μὲ γλυκάδα εὐτυχίας ἓν ὀλόψυχο φιλὶ νὰ δώσῃ στοῦ παιδιοῦ τῆς τὸ κεφάλι, δεικνύει ξέμακρα πολὺ ἓν μικρὸ λειψυνο ποῦ ξηπλωμένο στὸ ἀπαλό του κρεββάτακι ἓν τῆς δάκρυ ἀποζητᾶει καὶ αὐτό.

Κέρκυρα

THOMAS

